

Ціна примірника 25 сот.

Należytość pocztowa
opłacono gyczaltem

Народна Справа

Український тижневий часопис

Ч. 19 (32)

Львів, неділя 19. травня 1929.

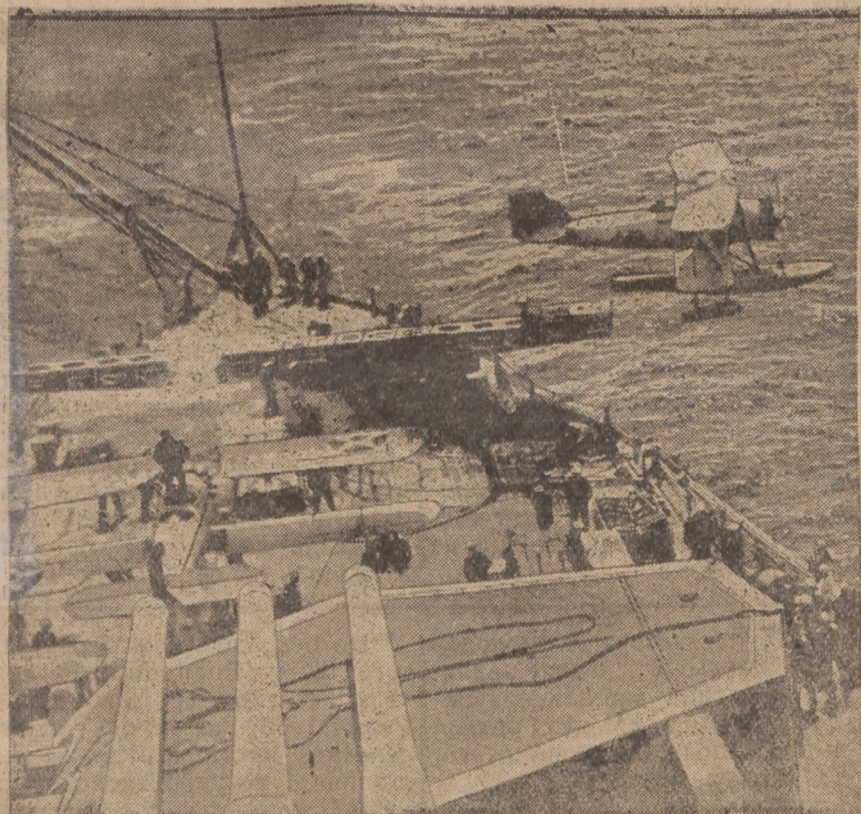
Рік II.

АДРЕСА: „Народня Справа“, Львів, вул. Боїмів 4. — — — — — Телефон 30—13.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно 1 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Піврічно 6 зол.
Річно 12 зол.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
Річно — 2 долари.
Гроші в краю посылати
переказами, або чека-
ми „Народ. Справи“, —
в ваграниці поручени-
ми листами.
За зворот рукописів
Редакція не ручить. На
відповідь треба долу-
чити аначок 30 сотиків.
ОГОЛОШЕННЯ:
1 стор. 500 зол., пів стр.
200, а чверть ст. 140 зол.
Дрібні оголошення: (за
одно слово або його
місце 30 с. Гроші за
огол. треба посылати
наперед.

Сто двадцять запомог по 120 зол.!

Як вони „роззброюються“.

Ми вже не раз писали, як то всі великі держави балакають завзято про те, що вартоби роззброїтися, але ніодна до того не спішиться. Всі європейські держави узброєні від ніг до зубів. Тай Америка не лишається по заду, тимбільше, що має „звідки“ зброїтися. З кожним днем гинахдять американці якийсь новий спосіб на те, щоби на випадок війни перевисшити коєвною „технікою“ всіх. Тут на образку бачимо такий американський корабель „Ідаго“, який везе на собі кілька схованих літаків і вразі потреби може їх вистрілити при помочі відповідного приладу, званого катапультя. Бачимо власне, як корабель випустив з себе такий один літак і він летить собі у воздух.

120 запомог по 120 золот.!

Кому признаємо запомогі від 110-ої до 120-ої?

- 111) Антін Гузар, Босири пов. Копичинці був передплатником в 1928 р. а дня 20. III. заплачив на лі 5 зол. Корова впала 25 квітня.
112) Готала Теодор с. Івана, Вліпарки пов. Горлиці, прислав 29. I. зол. а 24. IV. 3 зол. Корова впала 30. березня.
113) Ігнатів Степан Ковальчук Тараканів пов. Дубно, прислав 16. 6 зол. Корова впала 12. квітня.
114) Антін Козачук с. Івана Мишево пов. Володимир Вол., при-

слав 1. II. 6 зол. Корова впала 17. квітня.

115) Сабат Володимир с. Ілька, Велике Передмістя пов. Яворів, прислав 23. I. 3 зол., 12. IV. 3. зол. Корова впала 21. квітня.

116) Віктор Драголюк с. Ілярія, Маливо пов. Дубно, 28. II. 6 зол. Корова впала 28. квітня.

117) Микола Фенюк с. Івана, пов. Товмач, прислав 1. I. 6. зол. Корова впала 28. квітня.

118) Іван Мороз с. Гната, Оста-

шівці пов. Зборів, прислав 5. I. 6 зол. Корова впала 1. травня.

119) Іван Драган с. Олекси, Хотинь пов. Калущ, прислав 28. XII. 1928. 3 зол. а 27. III. 1929 3 зол. Корова впала 1. травня.

120) Іван Лисий с. Олекси, Настасів, пов. Тернопіль, прислав 27. XII. 6 зол. Корова впала 2. травня.

Тому, що ці всі передплатники в день випадку були принайменше місяць нашими передплатниками, признаємо їм запомогі по 120 золотих. Гроші виплемо за 14 днів, причім ще раз пригадуємо, що згідно з нашими услівями, які ми вже давніше подавали, з кожної виплачуваної запомогі без винятку стягаємо цілорічну передплату, так що кожний споможений буде вже мати заплачену газету на рік наперед.

Кому не признаємо запомогі і чому?

Іван Сабада, Тараканів пов. Дубно був передплатником в 1928 р., потім перервав передплату і вислав аж 24. січня 3 зол., які ми зачислили як передплату до 31. III. Потім наступила знов перерва, бо слідуєчих 3 зол. прислав п. Сабада аж 24. IV. Отже знову була перерва від 1-24. IV. Корова впала 22. квітня.

Стефан Відюра, Стоянів пов. Радехів, був передплатником в 1928 р., потім перервав передплату, аж 11. IV. прислав 4 зол., але корова впала 20. квітня, отже коли від дня відновлення перерваної передплати не минув ще місяць.

Отже обом цим передплатникам на жаль запомогі признати не можемо, бо вони перервали передплату, а в день випадку не минув місяць від дня відновлення передплати.

Ми в кождім числі газети остерігаємо людей, щоби не переривали, але точно відновлювали передплату, заки скінчиться стара, — тому просимо до нас не мати жалю.

Чи Ви вже намовили бодай ?
? одного сусіда, щоби вислав ?
? передплату на „Народню Справу“?

Подяки.

Хвальна Редакція

„Народньої Справи“!

Отсим засилаю вам щиро сердечну подяку за допомогу, котру я одержав за упавшу корову. Були і в нашім селі ще такі, котрі не вірили, щоби передплатник „Народньої Справи“ міг дістати за упавшу корову допомогу в квоті 120 ал. Аж по одержаню моєї запомогі наочно переконалися і увірили в так велике добродійство для селянина від цієї ще небувалої часописи. Є в нас в Мужиліві „Свобода“, „Неділя“ і інші часописи, однак найбільше є передплатників „Народньої Справи“, а по одержаню моєї допомоги зачалися ще більше горнути і привинеровувати сю ще небувало цікаву наущающую і в нещастя ратующую часопись.

Здоровлю і остаю з великою пошаною.

Михайло Дума господар
в Мужиліві п. Підгайці

—о—

Чи в вашім селі вже вибраний муж довіря „Народної Справи“?

Де ще не вибраний, треба його вибрати зараз, бо без підпису мужа довіря не будемо виплачувати запомог. Дехто запитує редакцію, що робити, як у селі є лише один, два або три передплатники. Чи й тоді вибирати мужа довіря? Мужа довіря мусимо мати в кождім селі. Певно, що там, де є один передплатник, нема кому вибирати, отже той один є сам собі неначе і мужем довіря. Але де вже є два, там оба повинні зійтися і умовитися, хто з них буде мужем довіря, і про це повідомити редакцію. Де є три, чотири і більше передплатників, то розуміється, що мужа довіря конечно треба вибрати. Не дивитися, чи в селі є мало чи багато передплатників. Всюди треба, аби був муж довіря. А де є мало передплатників, там той муж довіря і тих кілька передплатників повинні других намовити до передплати — і тоді буде багато.

—о—

Не процесуйтеся!

Досвід війни і важні політичні події довкола нас навчили наш народ неодного. І тому всі ті удари які завдала нам війна, не знеохотили нас, лише загартували нашого духа і насталили нас до дальшого змагання за кращу долю.

В великим відроджуючим поступі в яким тепер знаходиться наш народ, є ще кілька колод, які перешкаджають нам і стримують наш настрій на дорозі до добра. На ці колоди ми не раз уже вказували і писали, як їх позбутися і усунути. Назвемо їх щераз по імені: горівка і коршма, бійки і розбої по селах, партійна гризня і інші менші або більші хиби і налоги.

Численні листи і дописи, які дістаємо з сіл, примушують нас заговорити про ще одну погану прикмету, яка дуже нам шкодить. Це є: охота процесуватися! Наші люди здавна-давна славні з того, що люблять з усякою дрібницею вдавнятися до суду. Безпосередньо по війні здавалося, що люди забули цю погану звичку і що вже нарозумілися. Але з дописів, які отримуємо, виходить, що власне тепер починають знову процесуватися. Сусід з сусідом посвариться за малу шкоду в городі чи в саді; або за межу або за іншу ще меншу справу і замість піддатися судови поважних громадян свого села, удаються до суду, роблять собі великі кошта і доходять до того, що не один продає штуку худобини або й кусень ґрунту, щоби ліпше процесуватися далі і „виграти“, хоча та „виграна“ зовсім не покрийє йому шкоди. Чи так добре робити? Кождий розумний чоловік скаже, що ні.

Правда — кореня того лихого налогу треба шукати в тім, що наш настрій має велике і гарне почуття справедливості і доходять до тої „правди“, не дивлячись, чи воно йому виплатиться матеріально. Та треба до того почуття мати розум і все подумати, чи виплатиться „шкірка за виправку“. І подумати,

яку моральну шкоду заподіває таке процесування цілому народови. Між людьми шириться ворожнеча і розеднання, брат ворогує на брата, навіть батько на сина і син на батька, з особистої ненависти вироджується і поглиблюється всяке інше поріжнення — і хто зна, чи те велике число партій і таборів, які тепер так ослаблють нас, не має свого кореня в тім наложі до

сварні процесу, в тім, що кождий хоче мати „свою правду“. Пора схаменутися! Нехай свідомі поучають несвідомих, щоби менше процесуватися, бо нам треба нині згоди, єдності, братерства. Бо інакше задзьобають нас поділених і поріжнених всякі павки від яких власне лише єдністю і згодою „випроцесуємо“ те добро, яке вони в нас забрали.

Горе православних українців.

Викляли з церкви Доктора Річинського.

Дня 21. квітня (по новому стилю) у православній соборній церкві у Володимирі Волинським священник Боршикевич викляв з православної церкви місцевого лікаря, Доктора Арсена Річинського за „недосажденіє своєму єпископу“. Викляття відбулося з великою „парадою“, а перед собором на всякий випадок скріплено поліцію.

Викласти когось з церкви — це небуденна подія. Мало коли єпископи користають з такого права, а якщо когось виклинають, то за якусь дуже тяжку провину.

А чим же-ж провинився так дуже Доктор Річинський, віруючий православної церкви, відомий громадський діяч і патріот на Волині? „Провинився“ тим, що хотів усунути з православної церкви то зло, яке до неї вкралося. „Провинився“ тим, що змагав до того, щоби православна церква перестала бути московською твердинею а стала церквою українською, бо для українців вона призначена. Провинився тим, що став в обороні вірних проти московської політики митрополита і єпископів. І за те на Доктора Річинського кинули анатему.

Православними під Польщею є Українці і Білорусини — всіх понад 3 мільйони. Москалів кільканайцять тисяч. Але митрополит, всі єпископи (кромі одного) і більшість священників — це завзяті росіяне. Вони дишуть старим московським

духом та ненавидять з цілої душі Українців. Наприклад газета, що її видає синод православної церкви у Варшаві — „Воскресное Чтеніє“ друкується на російській мові, хоча призначена вона майже виключно для українських і православних вірних.

Від кількох літ православні українці ведуть боротьбу за те, щоби православна церква була по духови українською церквою. Себто, щоби священниками були Українці та щоби відправа в церкві відбувалася на українській мові. На чолі тої боротьби станув саме Доктор Річинський. В червні 1927 року відбувся в Луцьку численний церковний зїзд православних Українців, на якому вибрано церковний комітет. Головою комітету вибрано Доктора Річинського.

Митрополит Дионісій спершу числився з голосом вірних Українців. В липні 1928-го року відбулася у Варшаві спільна нарада між митропол. Дионісієм і членами церковного комітету: — Докт. Річинським, сен. Черкавським, послом Хруцким, п. Артемоєм і Соловійом з Берестя, Бондаруком і пос. Власовським з Луцька та п. Рочняком з Холма. На нараді підписано умову.

Митрополит Дионісій погодився, щоби уживати в церквах української мови і згодився на інші concessії для Українців та ствердив це своїм підписом.

Але рівночасно з тим митропол. Дионісій видав тайний обіжнік, в якому зовсім обмежував те, до чого зобов'язався в умові. Коли це стало відомим, Доктор Річинський виступив з митрополичої Ради, до якої його митрополит покликав. Митрополит почав вести далі московську політику, а щоби зломити Українців, — тепер викляв Доктора Річинського з церкви.

Але поступок митр. Дионісія не зломить Українців в боротьбі з своїми слухніми правами. З Доктором Річинським єднаються всі свідомі Українці.

Вірні Володимирської церкви післали письмо до митр. Дионісія та домагаються щоби і на них кинути анатему, якщо кинено на їх на провідника Річинського. А з цілої Волині, Холмщини, Полісся і Підлясся Доктор Річинський дістає сотні листів від свідомих Українців, в яких вони висказують обурення ізза поступовання митрополита та заявляють свою солідарність з Докт. Річинським.

А тепер мусить понестися ще сильніший голос православних Українців проти політики митрополита.

Церквою, призначеною для українського народу, мусять поважати Українці і в українському душі.

Чоловік повинен жити 125 літ.

Так каже французський лікар Бозе. А доходить він до цього в такий спосіб. Кождий ссавець — то є створіння, що на початку життя живе молоком матері, живе 5 разів довше, як триває час його дозрівання. А що чоловік від уродження до повної зрілості потребує 25 років, то повинен доживати віку 125 літ. Інерозумні створіння доживають такого віку, наприклад дуже подібні до людини малпи. Люде не живуть так довго, бо не вважають на своє здоров'я.

Пише Юра Шкрумеляк

Читання з історії України

(Далі).

Смерть Володаря і Василька 1124 р. — Неспокійні часи за князя Володимирка, що князував від 1124 — 1153.

В останнім (великоднім) числі писали ми про трьох галицьких князів, Володаря, Рурика і Василька, що спільними силами відвоювали собі князівський уділ свого батька Ростислава, то є Галичину, і оборонили її перед усіма сусідами, що лакомилися на їх князівство. Ми скінчили на тім, як то в році 1099-ім князі-брати Володар і Василько (бо Рурик вмер уже в 1094 р.) побили під Перемишлем мадярів і вигнали їх назад за Карпати. Ця битва відстрашила вже всіх противників і тепер Володар та Василько взялися порядкувати свою спільну державу і класти міцні основи під її існування.

Довгі роки прожили ще ці оба згідливі князі на добро своїй дер-

жаві і будили пострах і пошану у всіх сусідів, головні в західних і полудневих. Володар був більше вояничий, як Василько. Він сильно укріпив свій Перемишль а для більшого постраху вирушав часто на захід і заходив з своїм військом глибоко в Польщу аж за Вислу. Польські князі боялися його, а що не могли йому дати ради в отвертій полю у бою, то врадили, взяти його підступом у неволю. А на це знайшли добру нагоду.

В Володаря був прибічним боярином якийсь Петро Власт, що прокидався дуже вірним слугою князя, князь дуже довіряв йому у всьому. Не знав сам, що той Власт є родом поляк і змовився з польськими тайними післанцями, що видасть їм свого князя Володаря за великі гроші. І це йому вдалося. Він поїхав раз з князем на лови в околиці Дубецька і завів князя в таку непроходиму дебру, що князь заблудив. А Власт удавав, що він також не знає звідси дороги, аж тут раптом зі всіх сторін окружила їх польська кіннота і взяла князя в полон тай повезла до Кракова. Аж тоді побачив князь Володар, якого зрадника тримав коло себе, бо та кіннота, то була польська засідка, яка перед тим умовилася з Властом, щоби він за-

вів князя у ту дебру. Та Володар перебував у польській неволі недовго. Його викупив зараз князь Василько за 20.000 срібних гривень (на нинішні польські гроші це около 3 мільйони золотих).

Вернувшись з польського полону, Володар уже не жив довго. Він умер в р. 1124, в кілька місяців по смерті свого брата Василька, що також умер того самого року. Отже оба вони князували по більше, як 30 літ, та лишили міцну державу своїм потомкам.

Вони лишили по два сини. Володар лишив: Ростислава і Володимирка, а Василько Юрія та Івана. Ці сини поділилися батьківщиною. Ростислав став князем у Перемишлі, Володимирко в Звенигороді, Юрій в Галичі а Іван в Теремовлі.

Та вже небаром Ростислав умер а тоді до Перемишля на його місце перейшов Володимирко, а Звенигород дістав син Ростислава, Іван. В кілька літ пізніше помиралі також Василькові сини Юрій та Іван і не лишили потомства. Тоді Володимирко прилучив їх землі до своєї Перемиської землі а рівночасно вигнав Івана Ростиславича з Звенигороду, хотючи стати одиницем володарем цілої Галицької Держави.

Це було десь около року 1144 того року Володимирко переніс свою столицю з Перемишля до Галича, бо Галич був майже в середині держави, отже звідси вигідніше було управляти державою, як з Перемишля, що лежав недалеко польської границі і був виставлений на ворожі напади.

Засівши в Галичі, Володимирко добре забезпечив границі своєї держави, що вже тоді сягала на полудне аж по Дунай, і почувся на стільки сильним, що зовсім перестав уважати київського князя за свого зверхника і почував себе ще більше самостійним, як Володар і Василько. Цим обурився тодішній київський князь Всеволод, що князував у Києві саме перед нападом московського князя Юрія Довгорукого на Київ, і рушив з військом проти Володимирка на Галичину. На поміч рушили йому з заходу поляки а з полудня угорський король Гейза, який боявся, що Володимирко схоче прилучити до Галичину і Закарпатську Україну.

Під Перемишлем зішлись всі три союзники і Володимирко програв битву. Але він був такий хитрий і розумний, що потайки від поляків і мадярів помирився з київським князем і дав йому 1400

Чи варто їхати до Перу.

Польська газета „Пяст“ пише так:

„На 15.000 квадратних милях, призначених для польської еміграції чигають нечисленні небезпеки і страшні клопоти.

На кождім кроці повно небезпек: плазуни, це є крокодили на чотири метри довгі, живуть в долинах рік і є небезпечні та напастливі для людини. Гадюки, вуки, водні вуки 12 метрів довгі і малі річки нападають в ріці на людей.

В лісах ростуть дерева „ітиль“, та рослини, що затроюють людей та навіть спричиняють смерть.

Ще більше докучають різні овади, комарі, мухи, муравлі, що кусають людей і нищать все, що попадає: дерева, будинки, рослини. На просторах призначених для польської колонізації мешкає місцеве людинство, індіани, дикі і воюючі. Польському делегатові, капітанові Ленецькому, показували засушену людську голову, яку якомусь чоловікові відрубали дикі індіани.

Ще треба додати, що в тих околицях панує не виносіма спека, фебра, що покотом косить білих людей.

Висилати туди людей це то само, що гнати їх на загибель, на смерть.

Отже до Перу нехай ніхто з наших людей не вагається їхати і нехай сотому зажає.

Обірвалася хмара

З Великої суботи на Велике страждіння звійлася над Кадушара. Найна буря і обірвала над Боднарвом, більше діток вилив з берегів і за так мілька господарств. Та на міста буря втихла вже не кількох годинах і води уступили.

гривен окупу та обіцяв, що вже буде його слухати. Всеволод вернувся до Києва, а тоді і поляки і мадари забралися з Галичини.

Та на тім клопіт Володимирко не скінчився. В Галичці були тоді можливі бояри-шляхта, що не злюбили його, бо він був з ними дуже строгий. Раз, коли він виїхав на лови над річку Тисменницю бояри збунтувалися і прикидали до Галича того князя Івана, якого Володимирко прегнав колись з Звенигорода. Володимирко вернувся з ловів і застав брами Галича замкнені. Він обложив Галич своїми військами і тримав 3 тижні в облозі а коли нарешті здобув місто, покарав багато бояр смертю а Іван утік до Києва. Він блукав ще потім кілька літ по чужині а нарешті вернувся до міста Берладі над Дунаєм і там умер. Берладі це була українська твердиня при устї Прута до Дунаю. В тім місті часто переховувався цей Іван „безземельний“ і його прозвали тому Іваном Берладником.

Наслідник київського князя Всеволода, Ізяслав II, і собі вибрався на Володимирка і також побив його під Перемишлем; Володимирко мусів присягнути йому, що віддасть йому міста, які перше захопив на Україні при допомогі

московського князя Юрія Довгорукого. Але як тільки Ізяслав вернувся до Києва, Володимирко заявив, що не віддасть йому тих міст і не боїться його. Тоді Ізяслав післав до Галича свого посла а цей сказав Володимиркови:

— Князю, ти цілував хрест і присягав, а тепер не додержуєш присяги?

На це відповів Володимирко, що він про ніщо не дбає, тільки про свою державу. А зараз на другий день, як ішов на вечірню, дістав удар серця і вмер. Люде говорили, що це Бог покарав його за зломання присяги.

Володимирко вмер в р. 1153, отже князював, як і його батько Володар, 30 літ. Він ціле своє життя присвятив на те, щоби силою і хитрощами зміцнити свою державу. І справді зміцнив її так, що Галицька Держава дорівнювала тоді неодній сильній європейській державі. По нім став князем у Галичці його син Ярослав званий Осмомислом. Про цього князя напишемо другим разом.

Пояснюйте всім, яку користь може мати той, хто передплатує „Народню Справу“.

Ми писали, що в Парижі радили делегати держав антанті і Америки над тим, скільки ще мають їм німці заплатити воєнних відшкодовань. Делегати „антанті“ й Америки вимагали що понад 40 мільярдів але німці не згодилися на це і годилися на 26 мільярдів. Скінчилося на тім, що німецький делегат Шахт вже був покинув Париж і здавалося, що вже не прийде до згоди. Але тоді

американський делегат Юнг почав посередничити

між делегатами „антанті“ (Англії, Франції, Бельгії, Італії, Японії) і делегатацією Німеччини, і йому вдалося довести до цього, що спільні репараційні наради в Парижі знову почалися

Німці трохи підвищили суму, на яку передтим годилися, а противники трохи опустили і так на загал дійшло до згоди, що

Німеччина мала би платити річні рати по 1785 мільонів

золотих марок через десять літ, а потім по 1988 мільонів річно (аж з двайцять літ, про ті дальші рати ставлять ще з своєї сторони. Як бачимо — на такі сплати вже згодилася Америка і другі держави, які побити німців. Лише ще

Франція вагається а Бельгія зовсім відкидає такі пропозиції

і надалі обстає при тім, щоби з німців здирати багато вищі відшкодовання, по 2400 мільонів річно і то через 58 літ! Що буде далі, не знати та треба надіятися, що може проч,

держави ще намовлять Францію і Бельгію, аби згодилися на лекші умови.

Ми писали, що в деяких державах дуже побоювалися, щоби не було яких пригод і заворушень

1. травня,

і тому ще перед тим днем всюди виарештовували комуністів. Ну — і видно, що на загал добре обстергалися (в Парижі зовсім заборонили робити походи 1. травня), бо нігде не було ніяких більших заворушень. Лише

в Берліні текла 1. травня кров.

Там комуністи зорганізували бойвки, узброїлися і почали перестрілюватися з поліцією, зайняли навіть кілька вулиць, поставили барикади і тримали їх в своїх руках цілий день і цілу ніч, аж на другий день поліція пішла в наступ і здобула барикади. Що стрільанина була не на жарт, свідчить це, що в тих вуличних боях впало 8 трупів і 150 було ранених.

Про важну подію доносять з Литви. В столиці Литви, Ковні, виконано замах на литовського прем'єра Вальдемараса.

В неділю 5. травня (на час Великдень) ішов Вальдемарас з жінкою, із ад'ютантами та з прибралим 7-літнім сином до театру. Перед театром напали на них якісь з осібники й почали стріляти з револьверів.

Самому Вальдемарасови не сталося нічого, але одного його ад'ютанта забили на місці а другого тяжко ранили, та ранили також сина, який по операції вмер. Литовський уряд оголосив стан облоги а за вислідження напасників, які втікли, назначено 50 тисяч літів надгороди. В Ковні оголошено воєнний стан, Вальдемарас стережить вірні війська. Литовський уряд підозріває, що замах упрямував хтось за границею Литви, а польські газети з обуренням пишуть, що литовці припускають, начеб замахом керував хтось з Польщі за те, що Вальдемарас так твердо виступає проти Польщі за Вильно. Та справа ще невияснена, хто підіслав тих людей, що хотіли вбити Вальдемараса, який так добре боронить Литви.

Польські газети розписуються від тижня про одну подію, яка дуже обурила всіх поляків і польський уряд. Це було при кінці квітня. Польський театр з Катовиць, що на польським Шлеску, виїхав був до міста Опельн

на німецьким Шлеску

щоби там дати одно польське представлення (оперу). Коли польські актори приїхали до німецького міста, на них почали кричати і свистати німецькі студенти, а коли в театрі вже грали представлення, студенти кинули на сцену кілька смердючих бомб, так, що багато людей повтікало з театру, затикаючи носи. Поліція арештувала кілька люда, але коли представлен-

ня скінчилося, люди виїшли з театру, співаючи німецькі патріотичні пісні, і увільнили арештованих силою. Коли польські актори їхали вже фіякрами на дворець, щоби вертати на польський бік, напали їх коло двірця якісь люде (польські газети пишуть, що це були німецькі студенти) і почали бити палицями, куди попало, не вважаючи чи то актор чи акторка. **Побили щось сім польських акторів і акторок**

так, що ті лічаться в шпитали.

Польські влади цю подією дуже обурені, і хоча німецькі влади вже поляків за це перепросили і обіцяли строго покарати тих завзятих студентів, то польські газети виписують цілі сторони про німецьку „некультурність і брутальність“ і кажуть, що деінде щось подібне не було би можливе, — хоча ми сказалиб, що це всюди можливе.

Польські газети пишуть, що цей напад німецької молодіжи на поляків є ознакою, що німці хотіли би відібрати від Польщі ту частину Шлеска, яка припала Польщі. Рівночасно хотіли би позбавити Польщу доступу до моря в той спосіб, що західні Пруси злучились зі Східними, які відмежовуються від себе данцізьким коритарем, що ним Польща має доступ до моря і браму на широкий світ.

В столиці Східних Прус, Кенігсбергу, був дим димів зїзд націоналістичного німецького військового товариства „Штальгельм“ (Сталевий Шолом)

на який зїхалося понад 30 тисяч німецької молодіжи з цілої Німеччини. „Слово польське“ пише, що на цім зїзді німці ухвалили резолюцію, що домагаються, аби Східні Пруси на віки належали до Німеччини, а це буде можливе — так пише „Слово польське“ — лише тоді „коли коритар над Вислою, який призначили Польщі, буде назад відданий Німеччині.“

Польська газета дуже обурена таким зїздом і такою резолюцією і пише, що поляки повинні старатися не лише боронити перед Німцями свого Шлеску і коритаря і Поморя, але й старатися, аби Східні Пруси прилучити до Польщі. Такий апетит має редактор „Слова Польського“.

В Польщі

не трапилось за останні дні нічого важного. Були чутки, що сойм мали би скликати небаром на надзвичайну сесію, але потім знову втихло і тепер покищо нема на те надії.

Всіх поляків здивувало те, що Пілсудскі нагло усунув з посади генерала Мінкевича, що був командантом Корпусу Охорони Пограниччя.

Цього генерала усунули так нагло, що він навіть не міг переглянути ще своїх паперів у канцелярії, а Пілсудскі пояснив це в отвертій листі до міністра Світальського тим, що так мусів зробити, бо в таких

випадках, коли який пан йде на зелену пашу, то звичайно забирає з собою урядові акти, щобі своєму наслідникови утруднити урядовання, а Пилсудскі хотів цим разом не допустити до того, кажучи, що „держава при таких поступованні виглядає на публичний дім“.

Які ще новини з далекого і ближчого світу?

З Америки

пишуть, що новий президент Гувер таки не квапиться визнавати большевицький уряд в Росії і всіх Східських республіках.

З Москви

доносять, що між самими комуністичними провідниками далі нема згоди і що навіть заноситься на те, що можуть одні проти других виступити збройно.

З Афганістану.

є висті, що король Аманула позискав собі прихильність афганців і вже ось-ось здобуде столицю Кабуль. Він прихилив усіх до себе тим, що отворив скриню з „плащем пророка“. Ця скриня дуже добре замкнена і стоїть в святині в місті Ідарт, а афганці вірять, що лише щасливий чоловік зуміє її отворити і такого варта слухати. Аманула мучився щось кілька годин, таки отворив ту скриню, виймив з неї плащ пророка, показав усім і знову замкнув у скрині.

В Персії і Туркестані був страшний землетрус,

який знищив цілі села й міста. Около 2000 людей впало трупом під звалищами мурів.

Заговорили і про нашу долю.

На одному засіданні англійського парламенту при кінці квітня виступив один англійський посол з інтерпеляцією до міністра закордонних справ, Чемберлена. В цій інтерпеляції запитав посол міністра, чи відомо йому, як заступникови Англії в Союзі Народів, про тяжке положення українського, білоруського і німецького населення під Польщею, яка супроти національних меншостей не додержує точно тих своїх зобов'язань, які наложив на неї Союз Народів. Міністер Чемберлен обіцяв справу розглянути.

Другий раз заговорили про нас на засіданні так званого „Комітету Трьох“.

який радить тепер в Лондоні в справі тих власне „національних меншостей“ а висліді своєї наради з відповідними внесками має представити Союзови Народів. Англійський полковник Мельон зложив у цій комісії меморіал в справі українців і білорусинів, що живуть під Польщею; в цій меморіалі він обвинувачує Польщу, що вона переслідує ці народи. Це добре, що про нашу справу час від часу мусять заговорити можливі цього світа. Але покладати на ті інтерпеляції великої надії не сміємо. Памятаймо, що ніхто не принесе нам щастя і не дасть у руки, як ми самі не здобудемо собі його своєю власною свідомістю і завзяттям.

На Україні нема спокою

Большевицькі часописи повідомляють про бої червоних військ зі славним повстанчим отаманом Хмараю.

Що чувати в наших селі

Правда в очі. Погар нов. Сколе.

В році 1928 пробудилося наше село зі сну, основано кооперативу а всі члени прирікали, що будуть попірати і других заохочувати. Та на диво всім, член Ради Надвірної і секретар читальні так полюбили Хаїма, що часто пересаджує у него і обіцяє йому, що та кооператива не довго буде існувати. А щоб сам там не сидів, проте провізори церковні йому асистують і притакують. Хаїм тішиться, але даремно, бо хочби він і цапки ставав, то кооператива таки буде в селі — ми не дамо їй упасти. Ми знаємо що і провізори пішли би до кооперативу але дарма, там нема чим червака заляти.

Гей, отямтеся, не робіть глуму в селі! Другим разом напишемо дещо більше з життя тих „старших“.

Отвертий.

Залуква (повіт Галич). Сокіл крила простягає! Дня 21 квітня ц. р. відбулися в Залукві Загальні Збори Т-ва „Сокіл“. Салія читальні була битком наповнена молоддю і старшими. На збори прибув делегат „Сокола-Батька“ побр. Іван Корчинський, який виступив довгий організаційний реферат та зясував значіння Т-ва „Сокіл“ під теперішню хвилю. До старшини обрані: Іван Квасний (голова), Микола Петраш, Степ. Скренко, Гавр. Навроцький, Семко Чабан, Василь Дирда, Дискіо Дирда, Герасим Лисак, Микола Кущак, Дмитро Петраш. Т-во „Сокіл“ в Залукві належить до найкращих в Станіславщині. В членах Т-ва „Сокіл“ є 220 громадян, в тому самих дівчат 103. По Заг. Зборах виспалося іще багато нових членів. Село Залуква це одно з найкраще організованих сіл галицького повіту. Це виявилось при виборах і при шкільному плебісциті. Громадине села приступають до будови гарного мурованого дому. Щастя їм. Боже, в гарному ділі!

Блюдишки (повіт Галич). Щоб так всюди! Виділ нашої читальні „Просвіти“ здав в дні 21.IV ц. р. звіт із своєї річної праці. В тому дні відбулися річні Заг. Збори Читальні. Треба признати, що Виділ в тому році зробив багато і мало котра Читальня може похвалитися такою діяльністю. В 1928 р. побудувала Читальня свою хату і вже це дає доказ великої праці виділу. В часі року дав місцевий Ам. Гурток 13 представлень і 2 концерти; бібліотека начислює 239 книжок, передплачує 6 часописів, приходить мала каса 1745 зол. Не дивниці, що присутні громадяне висловили повне признання Виділу за його працю і в цілості вибрали надалі попередній виділ, до якого входять: о. Самотулка, Онофер Мирон, Мик. Рогожинський, Василь Калініс, Юрко Дубель, Петро Сістільницький, Іван Шевчук. Є повна надія, що освітньо-культурна праця Виділу під проводом о. Самотулки піде в цьому році ще кращим шляхом. На Загальні Збори прибув делегат філії з Галича та виступив довгий реферат. Загальні Збори закінчено о 11-й год. вночі. Вкінці треба підчеркнути також і діяльність нашого свідомого віята українця Ів. Шотурми.

Бовшів (пов. Рогатин). Ідемо вперед. В дні 19 квітня ц. р. відбув делегат філії „Просвіти“ в Галичі проф. Іван Корчинський люстрацію нашої Читальні. По переведеній люстрації відбулася нарада, на якій делегат висловив освітньо-культурний реферат. Треба признати, що люде зрозуміли вагу просвітнянської праці, бо на нараді зявилися дуже чисельно в числі понад 300 осіб. Треба це підчеркнути, бо нарада відбулася в робучий день. Праця в селі так на освітньому як і на економічному полі іде добре. Читальня „Просвіти“ має гарну бібліотеку (247 книжок), а за три місяці 1929 р. мала приходу 829/30 зол. Це рідкість в наших читальнях! Передплачує 7 часописів і числить около 200 членів. Кооператива будує дуже гарний мурований дім. На днях маєтсь там оснувати Т-во „Сокіл“, „Сільський Господар“ і „Кружок „Рідної Школи“. Носіями освітньої і економічної праці є голова читальні Степан Мурафа, справник Стефан Стефанишин, як взагалі і весь Виділ. Жаль лише, що не всі люде розуміють добре їхню працю і навіть найшлися такі, що кидують їм колоди під ноги. Але свідомі люде цим не вражуються.

„Долина не спить“. Заходом Т-ва Філії Просвіти в Долині відбулося в неділю дня 7.IV.29 р. Повітове свято Просвіти. Святом проводив др. Олександра Дереш, голова філії. В святі взяв чинну участь Укр. Оперо-Драматичний Гурток ім. Івана Франка в Долині і хор з Велдіжа. На свято прибули два українські послі: Михайло Струтинський і Антін Максимович. З цілого повіту прибули делегати від „Читальні Просвіти“ і зложили привіт Матірному Т-ву „Просвіти“ у Львові. Концерт випав дуже величаво. Салія була битком наповнена і були гості з усіх закутин повіту. По укінченню „Свята“ відбулася довірочна нарада, в присутності наших послів, в часі якої наш нарід висказував свої господарські потреби і свої домагання до українських послів.

І костям спокою не дають... При візді до Соснова пов. Підгайці пишалося на горбку могила четаря Українських Січових Стрільців Северина Яримкевича, який упав там в бою з москалями дня 12 жовтня 1915 р. Місцеві селяне оновидують, що небіщик йдучи до бою побіч того горбка висказав до своїх стрільців побажання, „що колиб він упав, то щоб вони похоронили його на тім горбку“. Стрільці вволили волю свого четаря, та висипали могили, якою з пошаною опікувалося місце українське населення. Дня 9/4 с. р. явився в громаді Соснів якийсь панок, який з припорушення воевідства розкопував могили на соснівських полях, а кости упавших переносив на місце кладбище. Тому, що заповів він, що і могила чет. Яримкевича буде розкопана, просили його делегати Читальні „Просвіти“ в Соснові, щобі дозволив їм самим розкопати ту могилу та похоронити його церковним звичаєм на кладбищі коло церкви.

Він згодився і громадянство зачало готуватися до похорону свого героя. Пожурон мав відбутись спідуючого дня. Але вечером розійшлась по селі чутка, що могила чет. Яримкевича хтось розкопує, а коли люде прийшли на місце, побачили, як місцеві „щельці“ в присутності начальника громади розкопували могилу.

О год. 7 веч. відвезли вони кости на кладбище коло церкви, але селяни забрали кости до церкви, щобі ранком похоронити їх.

Дня 10/4 о год. 6 ранком пройшли постерункові з поліції в Соснові до завідателя парохії о. Були, забрали ключі від церкви і при допоміж тух самих „щельців“ вніесли в церкву спорухняві домовину з тлінними останками четаря, та кинули її до викопаної на борзі ями, при чому асистували чотири постерункові з найкращими багнетами.

Справді старство в Підгайцях, тогож самого дня зізвонило було делегатам Чит. „Просвіти“ в Соснові, похоронити бл. п. четаря Яримкевича з церковним обрядом, однаке заки делегати вернули домі, похорони відбула поліція та „щельці“.

Таке поступовання місцевих „кациків“, які їхнуть ненависто навіть до костей небіщика, викликало зрозуміле обурення і огірчення серед громадянства Соснова та цілого повіта. Не конче добре свідчать воно про тих, які люблять чванитись „висшою культурою“.

Переписка.

Допис з Перепельник. Скільки разів ми вже просили, щобі писати чорнилом і на одній сторінці паперу, а Ви пишете олівцем на обох сторінках і то так невправно, що годі добре прочитати, про що Вам ходить. Та ще й пишете з боку, що будете чути „жаль до редакції“ коли не помістимо в великоднім числі... а допис прийшла вже по видрукуванню того числа. І підписується „Свій“. Але хто саме свій?

П. В. Бовшів. Напишіть вправно, де це було і коли, і як тато називається, та чи є свідки, що староста сміявся в авті, як татови сполошилися коні. Тоді помістимо.

Громадянин з Гернілівки. Вірш про це, що в селі лише сваряться, шкода друкувати. До того Ви ще й не підписалися.

Дописувач зі Скилово. Ви хочете, „щобі наші послі скасували „дро-

гове“ і поставили рогатки по дорогах, як було за царя“. Чи ви нині з неба впали, що не знаєте, хто в нас має право? З Вашого листа виходить, що Ви або собі кштите, або вибачте, таки не грішите великою свідомістю. У нас все були такі мудрагелі, що замість працювати, зміш лише на печі сидіти й усіх критикувати, а нині хотять, щобі їм було добре, хотять головню вони завинили, що нарід втратив те, що вже мав. Памятайте, що чия сила, того й правда!

М. з Гаїв-Бітняч. Встид людам, що за одним чоловіком сунуть, як барани, до жида. Про це шкода писати, треба там на місці щось робити.

Доп. з Гаврилівки. Як хто сховав собі чужих 100 злотих, то він є злодій і належить до суду, а не до газети.

До складу і прикладу.

Моя рада Короваєви.

„Куме Йване“, — пише друг мій: „Широ Вас вітаю, та доброї пора-доньки від Вас дожидаю...“

Наказали наш пан вуйцьо в неділеньку зраня, щоб іхати на виставу десь аж до Пізнаня.

Мовляв—такий наказ вийшов з самої Варшави, і що буде там гостина й усякі забави,—

Тамки можна оглядати усякі безроги і що буде ніби знижка на усі дороги...

Чи правда це, куме Йване? Ви там ближче влади і розумна головонька, й прихильна до ради:

Чи іхать нам до Пізнаня на тую виставу, тай чи пани нас там візьмуть на свою забаву?

Бо то, вибачте, людина ласа на дурничку, поїхалаб і до пекла за ляда дрібничку...

А може й Ви також тее... щоб забути горе, скочилиб із нами в Пізнань, гень—під польське море?!

Якщо, куме Сорокатий, маєте ахоту і пришлете до нас в гори свою славу флоту,

То гаразд! Але в газеті скажіть своє слово, щобі—заки пора прийде—всьо було готово.

Торби й палиці жebraч: ми давно вже маєм, лиш команди ще з Львова від Вас дожидаєм.

А поки що прощай! Твій кум Грицько Коровай“.

Що тут тобі відповісти, брате Короваю, що так гарно виписуєш з лемківського краю?

Люблю я вистави всякі, але свої рідні, бо й в нас є що виставляти, бо й ми не є бідні!

Та як ми тут виставляти своє ухвалили, тоді пани виставляти нам заборонили.

А тепер, як у Познані своє виставляють, то най собі стануть в коло й своє оглядають.

На безроги ти цікавий? Маєш їх на оці? Чиж і тут нема безрогів на кождому кроці?

Повір мені, не говорю тут байки ніякі, в цілім світі, пане брате, безроги однакі!

Тож нікуди я не їду й не пози-чу флоту, бо могла би вона в очі когось заколоту.

Бо та моя флоту має уже добру марку, ще хтось взявби, щоб скріпити свою „маринарку“.

Ти, як маєш торбу гроший, про яку сам пишеш, можеш іхати, та боюся, що й торбу там лишиш.

Оце можу лиш сказати а більше нічого, решту сам собі додумай, що і як до чого...

Але як зі мною хочеш ту дружбу тримати, то думай так, як думає

Михай Сорокатий

Реєструють робітників до Франції.

Державні Уряди Посередництва Праці в місяці травні переводять реєстрацію тих, що хотілиб виїхати на полеві роботи до Франції.

В Самборі вже реєстрували 7-го травня, в Ліску 8-го травня, в Станіславові для повітів: Станіславів, Богородчани, Калуш, Коломия, Товмач і Надвірна дня 10-го V., в Коломий для повітів: Коломия, Городенка, Снятин, Косів і Печеніжин дня 11. V.

В Золочеві реєструють 21. V., в Тернополі 22. V., в Камінці Струмиловій 24. V., у Львові 25 травня.

Реєстрація в інших повітах буде оголошена пізніше.

Уряди Посередництва Праці будуть приймати переважно муштин, а жінок дуже мало і лише від 21 до 30 літних.

До копанень будуть приймає лише нежонаті муштини.

Приймає робітники сейчас будуть вислані до Франції. Тому вибираючися до Уряду Посередництва Праці, треба взяти зі собою потрібний одяг і принайменше 15 зол. на дорогу.

За „Укр. Емігр.“

До кого належать дерева на межах і при межах

Питає один читач „Народньої Справи“, що йому робити, бо сусідові ясені, посаджені пів метра і два метри за межою, переросли на його бік і не дають рости його деревам та затінюють його поле.

Закон каже таке: Коли дерево росте на межі, то належить до того, до кого належить межа.

Коли воно росте на чужім ґрунті, але коріння й корона дерева переростає на другий бік межі, то той другий власитель може обтяти і корону і коріння рівно з межою. Обтяти гілки і овочі належать до того, над чим полем ростуть, без огляду на це, де росте стовбур (пень).

Але хто хоче обтяти звисаючі гілки, мусить мати дозвіл від сусіда, аби дозволити виїзти по його стовбурі, або обтинати з драбини на своїм полі.

Що їмо ми, а що другі народа?

Обчислено, що в Польщі припадає на рік на особу 18 кг спожитого мяса, 30 яєць та 200 кг хліба. По перерахуванню на гроші річно припадає на особу коло 50 зол. видатку на мясо, 24 зол. на горілку та 16 зол. на тютюн.

Цілком инакше є в других народів. Так наприклад в Англії на одну людину припадає річно 60 кг спожитого мяса, 100 штук яєць та 300 кг збіжжя,

В нас, замість мясом, яйцями і добрим хлібом, напихають себе капустою і бараболями, якими Англії годують свою худобину. А для самодурства затрокують себе наші люди горілкою.

Одна сусідка питає другу, яка любить часто посваритися з чоловіком:

— Чому ви, кумо, все купуєте лише залізні горшки?

— Во глиняним раз кинеш і вже розіб'ється.

КАЛЕНДАР НА ТИЖДЕНЬ.

ТРАВЕНЬ 19—25.

19. Неділя 2. Мироносиць. Йова Мног.
20. Понеділок, Явлення Чесного Хреста.
21. Второк, † Івана Бог. (на нед.) (Ап. Ев. Ів. Богосл.).
22. Середа, † Перен. Мощ. св. Николая.
23. Четвер, † Симеон Зил. ап.
24. П'ятниця, Мокія свцм. і Методія (Мокія).
25. Субота, Еліфанія і Германа еп. (Еліфанія).

Зміни місяця: Перша чверть була 15., повня оуде 23. травня,

Як нарід приповідає.

— До ніг припадає, але за п'яти кусає.

— Борода, як у владики, а совість мов у шибеника.

— Добрий, як баранчик, лише по вовчому вие.

— Рада баба пана, та пан не бере.

♦♦ Святотатство. Яксь бандити підкопалися до церкви в Світковій великій пов. Ясло (на Лемківщині) і вкрали 4 чаші, 15 старинних ліхтарів і інші церковні сосуди, вартості кільканайцять тисяч золотих.

♦♦ Розправа проти селян з Батятич. Перед карним судом у Львові почалася 10. травня розправа проти 46 селян з Батятич пов. Жовква. Селяне обвинувачені в злочині публічного насильства, збійовища і інших, які мали доконати 11. січня тим способом, що нападали на фіри з сусідних сіл і недопускали до того, щоби сусідні села возили дерево до тартаку фірми, яка платила Батятичанам за низькі ціни і через, що вони застрайкували. Тоді поліція стрілила до людей і чотирох покляла трупом а кільканайцять ранила. Це описували ми і в „Народній Справі“ ч. 2. з 20 січня (Йорданське число).

♦♦ Примірні громадяне. В передплатника „Народньої Справи“ Луця Макара в Острові пов. Камінка Струмилова на хрестинах зібрано поміж гостями на Рідну Школу зол. 7.40.

В тім самім селі на святах у дяка зібрали на Рідну Школу зол. 7.65 гром. Леонтин Ласка і Степан Майба. Слава і подяка свідомим громадянам села Острова, які розуміють вагу Рідної Школи і переводять це в діло при кожній нагоді! Ставимо їх за примір, за яким повинні піти всі передплатники „Народньої Справи“.

♦♦ Шнур перел на трупі дитини. Минулої неділі знайдено в Сигнівці коло Львова труп півторарічної дитини, що лежав недалеко тартаку Екштайна. На ручці мертвої дитини був шнурок перел. Ведеться слідство, що це за дитина, що її трупа викинув хтось зі шнурком дорожніх перел.

♦♦ Напад на божницю в Устриках Долішних. В Устриках Долішних установив рабін на один день (минулий понеділок) загальний піст

для всіх тамошних жидів. Сталось це на знак жалоби через збезчещення святині. Хтось перед пару днями вломився в ночі до устрицької божниці, пірвав книги Мойсея і знищив урядження. Слідство ще не виказало, хто допустився цього вчинку.

♦♦ Напад на поштовий віз. 3-го травня о год. 11-й перед полуднем їхав поштовий віз з Маріямпольа до Устя Зеленого в бучацькій повіті. Між селами Влочковом і Устем напали на віз якісь люде, звязали візника дротом, розбили скриню, взяли торбу з грошовими листами і втікли. Як підозрілих в цім нападі арештували: Данила Ковриновича, поштового візника з Маріямпольа, Петра Шпиржу, шевця і Івана Павелка, масаря, також з Маріямпольа.

♦♦ Посмертна згадка. В Перепельниках улокоїлася 8 квітня 16-літня Марія Грицишин. Це була розумна і свідома дівчина, належала до аматорського кружка, до хору і до інших культурно-освітніх товариств в салі. На її похорон зішлось багато народу, бо всі були зворушені жалем за такою дитиною, що так завчасно судилося їй зійти з цього світа. На похороні промовляв о. З. Мандзюк і п. Петро Федичин, ревізор Пов. Союзу Кооператив. Обі промови були дуже гарні і зворушили всіх до сліз. Земля пером покійній Марії!

♦♦ Кождий буде мусити купатися. Польське міністерство внутрішніх справ приготувало закон про примусове купання. Після постанов того закону кождий горожанин, що має більше, як 10 років, а менше як 65 років, дістане на рік картку з 12 купонами і що місяця мусить раз викупатися. Купіль буде записана на тій картці, Влада буде контролювати, чи кождий купався, та недбаліх буде карати. Незаможні будуть безплатно купатися, заможніші будуть платити за купіль.

♦♦ Повернув з полону і повісився. Цього року вернув зі Сибіру до місточка Бори в Німеччині один Німець, що перед 13 роками попав був в російський полон. Дома дізнався, що його родичі і 13 братів та сестер за той час померли. Під вражінням таких прикрих відомостей підпав до столу і згорів в ній.

♦♦ Злочини і випадки. До фірми „Годуля“ в Бориславі донесли, що гаєвого тої фірми, Івана Когута, зловили бандити, обрабували і привязали до дерева. Слідство виказало, що І. Когут мав намісисе розпустити таку чутку про себе і привязався сам до дерева, щоби йому повірили, що його ограбили, бо він десь витратив гроші фірми „Годуля“. — В Давидовичах пострілили злодій господаря Василя Тимчишина, який здоганяв їх, як вони втікали, вкравши у Василя Кравця свиню. — В Давидові коло Львова посварився Михайло Яремко з своїм рідним батьком Петром і пробив батька ножем на смерть. — В Дроздовичах пов. Городок пострілив Дмитро Ясів Дмитра Стасіва через якусь дрібницю.

♦♦ Найшли замерзлого чоловіка. Під Бродами один господар найшов на своїм полі трупа 19-літнього Мрона Палія з Конюшкова коло Бродів. Небіщик був іумово хорий, вийшов 19 грудня з дому і пропав без вісти. Догадуються, що він тоді заблукав в полі і замерз в снігу. Проти родичів Палія внесено скаргу, що вони не пошукували за пропавшим ні не повідомили про це властей.

♦♦ За неліценціоновані огери мусяться платити. Вийшов закон, що кождий, хто має неліценціонованого огера, мусить його що року до 1 січня зголосити громадському урядові та до 1 квітня заплатити що року оплату 50 золотих.

♦♦ Ветеринарні курси на Волині. Філія „Сільського Господаря“ в Луцьку улаштує в тімже місті однотижневі ветеринарні курси від 27 травня (мая) до 1 червня включно. На курс приймають тих, що їх на письмі поручать Кружок „С. Господаря“, кооператива або філія (читальня) „Просвіти“. Оплата за курс 5 зол., про мешкання й харчі кождий подбає собі сам. Просьби о прийнятті на курси надсилати зараз на адресу: Філія Т-ва „Сільський Господар“, Луцьк, вул. Костюшка 34.

♦♦ Добрі книжки. „3 днів радості і смутку“. 1918—1928. Однівка присвячена українським інвалідам. В цій книжці є крім гарних оповідань з нашої війни також звіт, скільки є інвалідів з української війни і як їм помагаємо. Виходить, що ще замало помагаємо тим, які не жалували свого здоров'я за народ а нині живуть в голоді і холоді. Цю книжечку повинен прочитати кождий свідомий українець. (Книжка вийшла другим накладом, бо перший наклад був сконфіскований).

♦♦ Взірцева кооператива Підгаєччини. Дня 14 квітня ц.р. відбулись Загальні Збори кооперативи „Злука“ в Волощині, підгаєцького повіту і як з білянсу видно за 1928 р. було чистого зиску 1.020.21 зол., котрий розділений в слідуочий спосіб: 320.21 зол. на резервовий фонд, 450 зол. товарів звороти, 50 зол. на бібліотеку місцевої читальні „Просвіти“, 100 зол. на будову „Народного Дому“ в Підгайцях, 25 зол. для Матірнього Т-ва „Просвіта“, 25 зол. для українських інвалідів і 50 зол. на українську бурсу в Бережанах.

Честь і слава такому Зборові членів кооперативи „Злука“ в Волощині, — нехай такий розділ зиску служить приміром всім кооперативам, — то і Товариства зможуть краще розвиватись в користь Народу!

♦♦ Цензура в Підгайцях. Староство в Підгайцях вимагає від якогось часу, щоби йому предклали відписи всіх пісень і деклямацій, які виголошуються і співаються на концертах. Читальня „Просвіти“ в Гайворонці пов. Підгайці задумувала уладити в дни 14 квітня ц.р. „Свято Просвіти“ і предложила точно після вимог відписи усіх пісень і деклямацій, та відпис відчиту. В програму входили такі точки: 1) „Привіт Просвіті“, поема Ю. Шкрумеляка друкована в „Новому Часі“ з 1928 р. 2) „Учітєся“, слова Шевченка—міш. хор. 3) Реферат в 60 ліття „Просвіти“. 4) „Гей у лузі червона калина“ нар. пісня міш. хор. 5) „Вам“ поема О. Бабія друкована в кал. „Просвіти“ з 1929 р. 6) „Ой сів пугач“ нар. пісня міш. хор. 7) „В освіті перемога“ поема Ю. Шкрумеляка друк. в кал. „Просвіти“ за 1928 р. 8) „Ой щож бо то за ворон“ нар. пісня міш. хор. 9) Горяча

Господарські справи.

Що по чому?

Львів, дня 14. V. 1929.

Збіжжя

Пшениця 49 до 50 зол., жито 30, ячмінь 26 до 27, овес 28 до 29, кукурудза 33 до 35, біла фасоль 90—120 зол., вика 37 до 41 зол., гречка 40 до 41, макухи 48 до 49. Майже всі роди збіжжя подешевіли, мимого того, що влада має звести мито на вивіз збіжжя. На це вплинула знижка цін на заграничних ринках.

Свині.

Експортна різня Рукера у Львові платять за беконові свині (молоді худі) з доброю шинкою, не тяжші як 100 кг живої ваги по 2 зл. до 3-30 зл. За гірші свині на шинку, призначені на експорт до Відня і Праги по 1-80 до 2 зол. За товсті свині по 2 зол. до 2-50 зол.

Молоко, масло, яйця

"Маслосоюз" платить за молоко по 0-40 зол. за літру, за яйця 13 сот. за штуку.

На масло нема ціни, бо довіз до Львова з причини свят цілковито припинився.

Гроші.

За американський долар платять по 8-92 зол.

Що робити, як корова незчиститься?

Відхід містиска (місця, плодкових болон) по породі у коров слідуює до 24 годин; у старших 3—5 день, без шкоди для здоров'я. Опізнення відходу тих оболон може спричинити затроєння крові, породову горячку, а в доброму випадку, коли корова перетримає гнильбу і відхід цих болон з гниллю, залишається неплідність в наслідку хронічного запалення (катару) матки. Посягати рукою в 4—5 день є небезпечно, бо можна заразитися гнильбою. Тому в таких випадках вжити до переполікування матки довгу шприцу або канюльку на гумовій рурці (шляхові) гегару. Розпустити у трьох квартах теплої води 3 ложки доброї креоліни і вистрікавши передше сильно чистою водою для вигнання гнилі, щойно потім всприснути ці 3 літри розведеної креоліни і притримати 10 минут у матці. Так робити 2—3 рази денно. Як не гарячі роги і не сухе губне зеркальце, і є злитт до їжі, — то добре. Як худоба гарячує, не хоче їсти і стогне, мимого такого лікування, то засягнути зараз ради у ветеринарного лікаря, бо може легко загинути. Раз в день задавати таким хорим кватирку питного спирту у розварі полину, беручи полину до розвару в одній кварти воді — одну пригорщу.

Маріян Стахурський,
ст. ветеринарний лікар

Весняні випадки між худобиною.

Як тварину перед ними захищати, та як її ратувати.

Пістряки і гедзи.

В першій частині цієї статті, яка була поміщена в попереднім (святочнім) числі, писалося про те, як треба на весні доглядати коней, свиней і другі тварини, як лічити худобу по відмороженню і при ломкості та розмягченню костей. Тепер докінчуємо говори про ломикіст та про інші весняні випадки і хвороби.

Для скріплення кістяку худобини при ломкості й розмягченню костей треба давати худобі ципіл з палених костей або пашне вапно, по одній, по дві, або три ложки денно з прокормом, залежно від росту худоби. Подібні прикмети, як пашне вапно, мають зерна стручковатих ростин, тобто: біб, фасоль, вика, горох — і тому корисно в таких випадках кормити ними тварину. Багато вапна закладає в собі також конюшина, добре сіно; а фосфору: збіжжя, грис, бурячані і бараболянні пластинки, солодові кільці, різні макухи.

Ревматизм (гостець).

У безрог від тяжкої зими, а особливо, як їх утримувано в холодних бетонованих хлівах, кидається обезсилення ніг і опух на складах від ревматизму. Такі складають болючі, гарячі. Лікувати такі склада спочатку холодними обкладами, а як запалення припиниться, розтирати камфоровим спиртом, даючи під хворі свині обильно суху підстилку. Бетонові свинюшники, хоч вони і практичні для удержання належної чистоти в хлівах — для свиней, дуже вразливих на зимно, не добрі. На гостець на складах западає і друга тварина, з окрема молодник, який треба лічити, як вище сказано.

Коли прийде пора виганяти худобу на пасовиско, старатися спочатку поїти її дома, або в найближчій річці, щоби худоба, пючи по калюжах на пасовиску, не замотилася. В той час і другі галапасні (хробачні) хвороби загрожують худобі.

Як звісно, з кінцем квітня або на початку травня виколуються з хребтів худоби пістряки (вуграки), які, попавши у землю, переображуються в гедзи. Гедзи нападають худобу в літку і зносять яєчка на їх хребті. З яєчок множаться личинки (гусенички) й вони вгризаються під шкуру худоби, де розвиваються в пістряки. І так рік річно. Ці пістряки, як вони численно попадуть під шкуру худоби, відбирають тварині поживні соки, виснажують, дошкулують молодим коровам, які зменшують молоко. Щоби до сего недопустити, треба рік-річно перед вигоном худоби на пасовиско, прослідити за бубляками у худоби, видушити їх та спалити. Можна побільшити отвір для виходу пістряків шпильним ножиком. Влітку, коли гедзи літають і накидуються на худобу для покладення яєчок, потрібний день в день по пригнанню худоби до дому чистити шкуру худоби і змашувати перед вигоном її бодом з нафтою або сильним відваром бакуну (маهوري).

Як лічити зодму (здуття).

З початку весни, перед вигоном на пасовиско, дораджують докласти худобі дещо сухої паші, щоби худоба поїдаючи на пасовиску буйну та молоду траву, не здувалася й не западала на бігун.

Як що прийде видужання, то для безпеки перед неплідністю, потрібно такій корові перед найближчою становкою (безпосередно перед нею) перестрікати матку 3-ма квартами теплої води, до якої розпустити 5 ложок (жменю) звичайно кухонної соли. Це все сказано подрібно в

книжках Вет. лік. Маріяна Стахурського:

"Ветеринарний лікар" і
"Коли і як помагати при породах коров?"

Вони до набуття в Сільському господарі, Львів, вул. Зіморівича 20).
Маріян Стахурський,
ст. ветер. лікар.

днина" поема Б. Лепкого друк. в кал. "Червоної Калини" за 1926 р. 10) "Зоре моя вечірня" пісня—слова Т. Шевченка міш. хор. 11) "Міліони Вас" поема С. Бабія друк. в кал. "Просвіти" за 1928 р. 12) "Заповіт" Т. Шевченка міш. хор. На то відповіло Староство таким письмом: "Starosta powiatowy L. 1/5 Podhajce, dnia 15. kwietnia 1929. Do Zarządu Czytelni „Proświty“ w Hajworonce. Na prośbę z dnia 3. kwietnia 1929 r. zawiadamiam, iż nie zezwalam na urządzenie koncertu w Hajworonce z okazji „Święta Proświty“ albowiem przedłożony program na pieśni wykazał, iż składają się nań pieśni i deklamacje o charakterze podburzającym mogący wznieść nieprzyjazny nastrój w miejscowej ludności. Starosta powiatowy Olszewski".

Як бачимо, вище згадані пісні і деклямації уважає Староство за підбурюючі і боїться, щоби вони не викликали "неприятного настрою". Та цікаво, чи Староство мало право заборонювати такі деклямації, які прецінь перейшли вже цензуру бо були друковані в газеті і календарях.

♦♦ Риби затопили корабель. Коло Каліфорнії в Америці нашли на ситі одного рибачього корабля такі маси дрібних рибок—сардинок, що корабель не видержав їх напору і перевернувся. Рибалок вирятував другий корабель.

Гірка правда й добра рада!

Прочитайте люде добрі, отсей простий хлопський вірш, яка у нас тепер єдність, а чим дальше, то все гірш.

Як нашу "Народню Справу" стали в Львові видавати, декотрі наші газети стали голосно кричати.

Не дивуюсь, як сваряться наші баби на селі, як кричить одна на другу — в кумах, чи на весілі.

Та декотрі редакторі, — хоч одної мамі діти, ліпше лається, як наші — баби, нігде правди діти! Заголовок на газеті: "Народня Справа" стоїть, передплатників найбільше між газетами числить.

А чому так? — Зараз скажу: — Вона селян просвічає, а, крий Боже від нещастя — з поміччю поспішає.

А ви всі, що кричите, — нам приятелями, зветесь, а як хлопа щось притисне, — тоді усі відрекетесь.

Та ми добре це знаємо, — не зашкодить і вам знати: "Правдого приятеля — лишень в біді мож пізнати".

Про вас скажем, як сказав раз наш поет Франко Іван: "Як пастух вже стане вовком — баран пастись мусить сам".

Як хочете, щоби завжди ми примір лиш брали з вас, то зеднатись і збрататись вже будоби і вам час!

Одинцем ви не ходіть, — усі руки собі дайте, між собою ся не сваріть, — в одну струну усі грайте!

Тоді і наш селянин буде триматися з вами, будем разом ся любити, — між одної діти мамі.

А на мене не гнівайтесь, — я правду сказав тепер — хай живе "Народня Справа", я підписуюсь:

Бу. Ер.
(селянин з Сваричева)
доланського повіту.

Хто дістає в нас за допомогу 120 золотих??

1. За допомогу 120 золотих одержує кождий наш передплатник, котрому згинула штука уюгатої худобини, принаймтніша 2-річна, — але тоді коли він в день випадку був уже бодай один місяць передплатником — коли разом з погибшою не мав більше, як 4 штуки дорослої (понад 2-річної) худоби — і коли погибша штука до дня винадку була в нього найменше 14 днів, та коли в день вплачення передплати була здорова.
2. В однім році може передплатник дістати за допомогу лише один раз.
3. Передплата на "Народню Справу" виносить 1 зол. місячнв. Найліпше посилати відразу на 3 місяці (3 зол.). а ще куаще на пів року (6 зол.).
4. Передплатником числиться кождий від того дня, коли він вислав передплату, або по перерві відновив її.
5. Хто перерве передплату, той мусить зачинати з початку. Тому треба завжди висилати нову, заки скінчяться попередна, бо часом і один день перерви може стати на перешкоді в признанню допомоги.

Якщо працює, повинен солодити їдження цукром, а ніколи безвартісною сахариною.

ку. Найбільше шкідлива в той час молода конюшина, вика, люцерна, еспарзета. Предбачучи це, повинні громади вже заздалегідь постарати собі швейцарську зонду, для випускання газів зі здutoї худоби. а також придбати вапняну воду. Вапняна вода, це плин, який відстоюється поверх гашеного вапна. Потрібно мати в припасі більшу скількість такої води та рахувати приблизно 1—3 кварта на штуку. Вапняну воду подають при зодмі саму або з додатком кватирки пияного спирту. В одній швейцарській газеті подають такий припис на лікарство в зодмі: Покраяти в кусні 3 головки часнику і пражити в трьох квартах молока. Процидивши, утримувати в камяному глечики для вжитку при зодмі, беручи в разі потреби і подаючи що півгодини по пів кварта аж до припинення зодми. Кажуть, що чим лікарство старше, тим сильніше. Не вживати при зодмі амонаку, креоліни, сечи, терпентини, бо, як випадково треба худобу дорізати, то мясо воняє і ніхто його не купить. Найбільше помічна при зодмі швейцарська зонда, бо при вмілому вжиттю її, найскорше зняються гази з бахура. При громадному випасі худоби, потрібно привчити громадського пастуха, як обходитися з сондою і як рятувати здуту худобу, бо часами мусить дати поміч на місці. Поучення

до цього є в приладі до кожної зонди, набутої в товаристві „Сільський Господар“ у Львові при вул. Зиморовича ч. 20. Туди звертатися кооперативам і поодиноким господарям за всіляким ветеринарним приладдям, а то: трокарами, пускачами, пашним вапном, та ветеринарними аптичками. Зачуваємо, що останніми часами зацікавилися цими аптичками і постерункові і кажуть, що ніби то не вільно утримувати таких аптичок. Це неправда. Недавно оголошено новий ветеринарний закон про поборювання тваринних пошестей та лікування тварин під 8 червня 1938 В. Д. З. ч. 36, поз. 614, і цим законом дозволено урядом утримувати необхідні ліки для рятування тварин самому. „Сільський Господар“ утримує для розпродажі по низькій ціні і книжочки з с. господарської ветеринарії. Туди й звертатися за радою в хворобах тварин в усіх таких випадках, де можна обійтися без ветеринарних оглядин недужої худоби, або не кінечно нам спроваджувати ветеринарного лікаря. Необхідно долучити значок за 50 гр. на відповідь.

В випадках, як згине тварина на пошестну хоробу або як знайде підозріння в таких пошестях, треба кінечно зголосити такий випадок в громадському уряді або на постерунку.

o—o

Чи набувати малі кружлівки?

Останніми часами помічається серед українських господарів перехід до новітньої господарки.

Кидають господарі прадідівські способи управи ріллі, кидають заботи в справі плекання й годування худоби та починають звертати увагу на дрібніші галузі господарки.

По новому годуучи свою корову, господар став мати молоко й перед ним вже повстало тепер питання, що робити з молоком, аби як найбільше за те молоко дістати.

Дотепер господар чи господиня знали, що молоко можна зняти в глечики, а за який час молоко відстоїться й з нього можна зняти сметанку та з них збити масло.

Але масло з такої сметани виходить не дуже високої якості, а, що головне, в молоці ще лишається товщ, який одним відстоюванням увесь не збереш.

Всю сметану з молока можна відділити лишень на кружлівці. Кружлівка то дійсна добродійка господаря, бо вона не тільки відбере з молока сметану, але з неї можна зробити дуже добре масло, яке по добрій ціні можна продати чи в місті, чи скупщику.

Припустім, що господар має 3 корови і кожда дає йому річно 850 літрів (коло 70 ведр) молока, цебто разом 2550 літрів. Коли рахувати що господар 350 літрів молока спожив у себе в господарстві, то для перерібки на масло у нього лишиться 2200 літрів.

Коли це молоко відстоювати в глечиках, то з нього можна мати коло 60 кг (150 фунтів російських) масла.

Таке масло можна продати по 3.50 зол. кг і це дасть коло 210 зол. річно.

Коли ж сметану зняти на кружлівці, то товщу буде мати господар більше й зможе зробити не 60 кг масла, а 90 кг (225 рос. фунтів), і продати таке масло значно дорожче — за 4.50 а то й 5.00 зол. При ціні 5 зол. господар вже виручить за масло 450 зол.

Цебто, як господар відділить сметану на кружлівці, то з того самого молока виручить більш на 240 зол. Будемо рахувати, що виручити тільки на 200 зол. більше, то й це в господарстві сума показна.

Але на тім ще не кінець, бо „тільки, — як каже наше прислів'я, — з їдою приходить бажання їсти“, і дійсно, коли господар побачить, що його корови дають йому прибуток, то він бажав мати ще більший прибуток. А щоб збільшити той прибуток, спосіб один — ліпше годувати корову. Й кождий добайливий господар старатиметься дати худобі ліпшу пашу, а корова віддасть господареві та збільшує молока. Вільше молока — більше масла.

Виходить, що кружлівка не тільки принесла більше за масло, але також примусила господаря ліпше годувати корову й збільшила кількість масла. Прибутки від молочної господарки сильно зростають, а з тим зростає добробут господаря й багатіє ціла нація наша українська.

При трьох, навіть коровах господар за рік може повернути витрати, які зробить, як набуде собі кружлівку.

Але це ще не все. Окрім грошових зисків, кружлівка дає й другі угодищення в господарстві. Господиня не потребує шпортатися з цілою горою глечів, мити їх та купувати нові, замість побитих. Збирає молоко з кружлівки є солодке й свіже. Таке збирване молоко має більшу цінність в господарстві: воно придатне на поживу людині, з нього можна робити сир, а також воно йде на годування телят і поросят. Такі великі користи несе в господарстві кружлівка. Вона збільшує прибутки в 2—3 рази.

Кружлівка тепер дуже удосконалена машина, а з огляду на те, що господарі цілого світу дуже багато купують кружлівок, ціна на них дешева й мала кружлівка, що перепускає на годину 120 літрів молока (коло 10 ведр) коштує всього 395 зол.

Є два способи користування кружлівкою. Або всім господарям села заложити кооперативну молочарню й туди зносити своє молоко, щоб відділити сметанку, або, як не щастить заложити кооперативну молочарню, купувати кружлівку для свого господарства.

Хто купує кружлівку сам, то ще зможе мати з неї й додатковий показний зиск, бо ще зможе за плату перепускати й молоко своїх сусідів, які не так жваві й господарні та не спромоглися й собі набути кружлівки.

Кружлівка несе цілий переворот в скотарському господарстві. А тому кождому господареві належить тепер же задуматися над цєю справою та братися за поліпшення свого господарства, набуваючи собі кружлівку. Бо загублений час — до смерті подібний.

Збирайте хрущі для курей

Місяць травень — не раз роїться від хрущів. Деколи вони обгризуть всі овочеві дерева і знищать врожай. Пізніше їх черваки-борозняки піддають через кілька років збіжжя, деревину та далі руйнують господаря.

За границею селяне і з хрущів мають користь. Досвіта, доки ще зимно і хрущі непороружно сидять на деревах, підставляють під дерева плахти і стрясають на них хрущів та зсипають до мішків. Дома повний мішок занурюють в окріп й за хвилину всі хрущі неживі. Тоді їх розпростирають на сонці і сушать на пашу для курей на зиму.

Висушених хрущів труть на мукі і мішають з пашним вапном або з гірсом, ще раз сушать і перховують в сухім місці до зими. Найважливіше, аби були добре висушені, бо як спліснуть, то вже не добрі.

Свіжими хрущами можна також годувати курей і свиней. Тільки куркам треба їх давати дуже

мало по 3 до 5 на день, бо як з'їдять більше, то дістають бігунку.

Найліпше заставляти дітей, аби збирали хрущів. В літа дуже сильного облету хрущів одна дитина за ранок може назбирати повний мішок. З того є почвірна користь: діти мають добру роботу, птиця смачну мясну пашу на зиму, добре зародить садовина і борозняки не будуть підідати через три роки полевих засівів.

Почта

С. С. Гвоздець. Прийшло вже по Великодні. Щось помістимо.

О. В. в Рожневі. Хомути для корів. Пара чеських хомутів, спроваджена до Польщі коштує коло 650 зол. бо треба заплатити 150 зол. мита. Купити собі такі самі хомути в „Спілці Україн. Агрономів“, але вироблені у Львові. Пара коштує коло 100 зол.

М. М. Селиска. Не знаємо, точно, якої Вам треба книжки. Правничі книжки дуже дорогі.

М. М. Марк. Слабо, вправляється.

І. Бориславський в Затурині. До Вас пішов лист з порадою.

І. Цап, Бачів і Ст. Качмар, Кушнівці. Відповідь іде в газеті („Що робити, як корова незачиститься?“)

Хто багато працює, мусить їсти багато цукру. **Цукор** зміцнює кости, дає силу і здоров'я.

ТОРБИНКА СМІХУ

Учитель: — Отже чоботи роблять, зі шкіри коней, коров і волів. Івасю, а з чого твої чоботи?

Івась: — З мамуні, прошу пана професора!

—О—

В суді питає судія жиду, який свідчить, що селянин вкрав у діда колесо від воза:

—Отже, Мошку, ви свідчите, що Петро Відний вкрав у діда колесо.

А звідки ви знаєте це колесо?

— Ой-ой, пане сендзо, я пам'ятаю це колесо з давніх літ, ще, як воно було малим колісцем!

—О—

Тато лягає спати і каже до сина: — Завтра досвіта підемо оба в поле садити картоплю.

Син: Добре, тату, але якщо я заснав, то ви йдіть без мене.

—О—

Судія. Чому ви вдарили Максима два рази дручком?

Обжадуваний: Бо потім він утік і я вже не міг вдарили його третій раз.

—О—

Поліціант до віита: Що нам робити з тим великим злодієм?

Наш сільський арешт вже повний, злодіїв, так, що цього нема де помістити!

Віит: Нема ради! Мусимо випустити котрогось меншого злодія а на його місце дамо цього головного.

—О—

Ст. Костенко з Зубрець: 1:85 почислено.

Вас. Добчанський—Ішків: 2:85 почислено.

Браття Вілларт БРОДИ

Купують шкірки з заяців і кріликів, платять найліпші ціни. 1286

УНЕВАЖНЮЮ вкрадену військову книжочку видану через П. К. У. Самбір на імя Микола Шуферович. 254

ОКАЗІЙНЕ купно 8 моргів ґрунту при купці в однім кавалку в тім 2 морги молодого ліса. Поле вигновне і засіяно. Околиця надзвичайно гарна, близько Львова, до станції залізничної оден кілометр. Матеріал будівельний в місці.

Ближших інформацій уділить рефлектантам агенції „Дністра“ в Лісневичах. п. Пустомити. 277

Продам реальність разом 24 морги за 6.300 дол. ам. Живий і мертвий інвентар, керна на подвір'ю. Торхака Йосиф кол. Криве поч. Козова, пов. Бережани. 264

КРУЖОК РІДНОЇ ШКОЛИ

в Дрогобичі уладжує від 15. мая до 26 червня підготовчий курс до І гімназійної класи. Наука пополуднева, безплатна. Зголошуватися в гімназії, Івана 22. Старшина Кружка. 258

ОЖЕНИТЬСЯ старший кавалер, урядник VII. степеня, властитель реальності, з бездітною вдовою, або дівчиною міщанською або селянською до 36 літ, відповідно освітаною, досить багатого. — Зголошення під „Згода. 50“ до Адміністрації Народньої Справи. 274

„ЕЛЕГАНТ“

Одинока найліпша й своєрідня

ПАСТА ДО ВЗУТТЯ

КОНСЕРВУЄ ШКІРУ

Уживайте лише цю пасту!

Адреса:

ЛВІВ, КОРДЕЦЬКОГО 51.

БАНДАЖІ

пропухликові й черевні для жінок, мужчин і дітей від р. — 1866 виробляє —

Заклад спеціальних бандажів

М. Фрайліха,

Львів, Городецька 35.
Тел. 71-11. 242

МИХАЙЛО ЛЕВИЦЬКИЙ, ур. в 1898 р. в Васюччині пов. Рогатин, уважнішо згублену військову книжочку, видану через П. К. У. Рогатин. 250

НА ПРОДАЖ фільварок коло Мостів великих о обшарі 40 моргів в цілости, або в парцеляції, сплата ратами, адв. Др. Ст. Федак у Львові Сикстуська 48. 275

ДО СПРОДАЖІ 2 відповідні господарства по 8 моргів в Козовій з забудованнями, вода на подвір'ю, школа, станція колійова в місці, ціна приступна. Адресувати: Матій Соляр, Козова-Каменіха, пошта Козова. 245

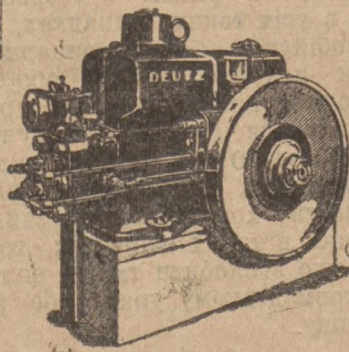
ПОШУКУЄСЯ іспитованого дяка, безженного, який вмівби заложити і провадити церковний хор. Зголошуватися до дня 1. червня 1929 р. в уряді парохіяльнім в Ключеві великім почта Печеніжин. 276

ГОСПОДАРСЬКІ вози, з твердого дубового і ясеневого матеріалу, сильно окуті, на рік на виплат за 29 дол. американських вже з доставою залізничною, висилає робітня знарядів рілничих: Івана Маркіза, Руда Коханівська п. Краковець. Увага: листів неоплачених неприєматся і без залучення значка на відповідь невідповідається. 278

КУРТИТЬ і жадайте всюди надобірніших паяпців

КАЛИНА

з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

МОТОРИ

БЕНЗИНОВО-НАФТОВІ

кожної величини

найбільшої і найстаршої фабрики

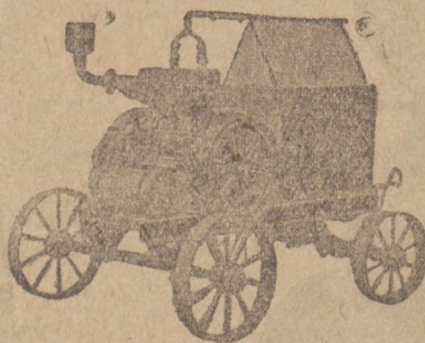
DEUTZ

доставляє сейчас зі складу по конкурентійних цінах

„DEUTZ — HUMBOLDT“

інж. Альойзи Шахерль

ЛВІВ, РОМАНОВИЧА 1 Тел. 672 1246

МОТОРИ

БЕНЗИНОВІ, НАФТОВІ і т. п.

— фабрикаті фірми —

R. A. Lister, Co Ltd. Dursley

(Англія)

— ПОРУЧАЄ: —

Клягсбальд і С-ка,

Львів, Вірменська 8. Тел. 6-29.

Виключна продаж фабрикації фірми

R. A. Lister, Co Ltd. Dursley, на цілу Польщу. 210

ПОЗІР!

ПОЗІР!

Оригінальна Шведська Кружлівка

„DIAVOLO“

Запевнює кожному, хто її купить, найкращі успіхи! ДОКАЗИ СВИДЧАТЬ, ЩО:

DIAVOLO

є машиною, за солідність якої і її доцільну та правильну працю через повних 15 літ дає фабрика повну поруку.

DIAVOLO

є до набуття на дуже догідних умовах, бо на 18 місячних сплат у всіх місцевостях в уповажнених представників фірми:

DIAVOLO СЕПАРАТОР

Спідка з обмеженою порукою

Львів, Академічна 14. тел. 44-94.

Варшава, вул. Королівська ч. 23.

Познань, вул. Водна ч. 14.

Краків, Посельська ч. 18.